

## צילומים יבנה – שוקה גלוטמן, מאי 1986

שוקה גלוטמן עבד בסדנה לאמנות ביבנה וניהל אותה בין השנים 1986 – 1989. הרגישות האנושית-חברתית ביצירת הצילום שלו והמחויבות לאמנות בקהילה בתפקידו כמנהל הסדנה וכמורה בבצלאל ובאוניברסיטת באר-שבע, ליוו אותי מקרוב. הם השפיעו על נוכחות צילום התייעוד והפן האמנותי החברתי בעבודתי. התערוכה שהציג גלוטמן ביבנה נערכה זמן קצר לאחר תערוכתו של משה גרשוני והמחישה את השילוב שיצרה הגלריה בין יבנה כמרכז למתרחש באמנות בישראל.

למפגש של שוקה גלוטמן עם יבנה היה חלק בתהליך של חזרה אל המציאות הישראלית. בשנת 1982, בעיצומה של המלחמה בלבנון ולאחר חמש שנות שהות בלונדון, חזר שוקה לישראל והתחיל ללמד בסדנה לאמנות ביבנה. המעבר מבירה מערבית שלווה אל מדינה הנתונה במלחמה ובסבך של עימותים חיצוניים ופנימיים, כפה תהליך של קליטה וחייב התערות במציאות חדשה ישנה. במשך שלוש שנים, 1982 – 1985, באמצעות המצלמה, הפכה יבנה לנקודת מוצא, למקום שבו התחיל החיפוש להבנת קוד הקיום המקומי.

ההליכה בנתיבי היישוב, ההיכרות עם ילדיה ועם תושביה, המעקב אחר הבנייה וההתפתחות המואצים הפכו למעין מחקר ארכיאולוגי המקלף את שכבות היום ויום ומנסה להבין את המציאות האנושית הטמונה בהן. בין הכביש הישן לכביש החדש – המהיר, בין השכונות הוותיקות לשכונת "בנה ביתך" הכובשת בוילות את החולות, בין האוכלוסייה הוותיקה לתושבים החדשים, ליד הקבר הקדוש, באזור שרידי יבנה הערבית ליד הפרדסים, הצברים והברושים - התבררה מציאות של מקום בתהליך מתמיד ומהיר של השתנות.

ההשתנות הבהירה את עוצמת הניתוק והריחוק שלאחר תקופת היעדרות והמחישה את חשיבות המעורבות כמרכיב בהרגשת השייכות הישראלית. העימות שערכה המצלמה בין תפיסת מציאות שהוטבעה בעבר לבין תמונת ההווה, סייע לניסיון לאתר קשר חדש עם הארץ.